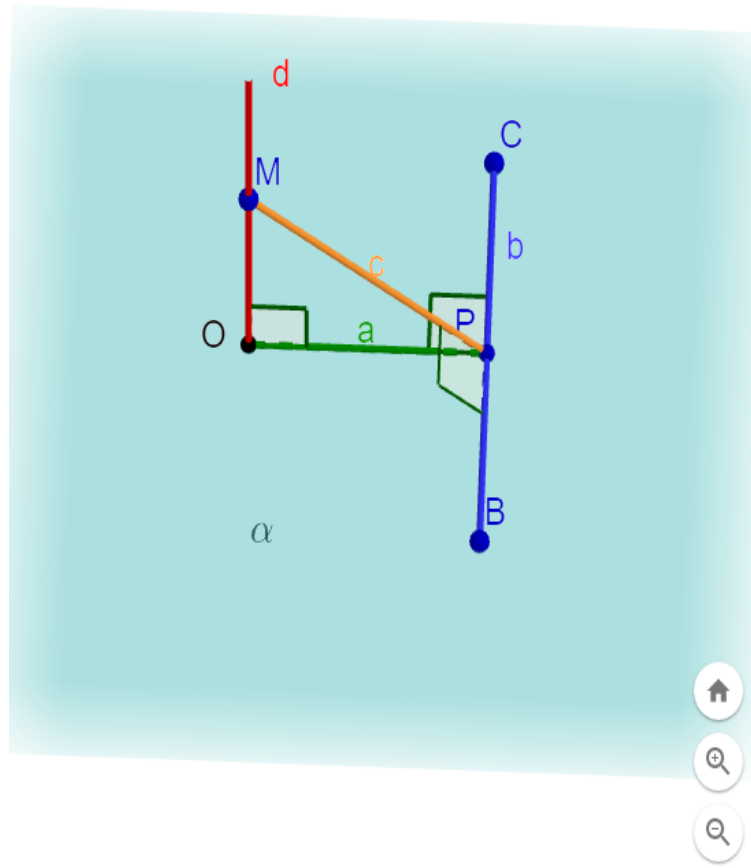

Teorema celor trei perpendiculare-Activitate metodică pentru clasa a VIII-a

1. Prezentarea teoriei

☒ T3p   ☒ R1T3p   ☒ R2T3p
☒ T3p   ☒ R1T3p   ☒ R2T3p

Teorema celor trei perpendiculare

Daca:
 $d \perp \alpha, d \cap \alpha = \{O\}$
 $a \subset \alpha, O \in a$
 $a \perp b, b \in \alpha, a \cap b = \{P\}$
 $M \in d,$
 atunci
 $MP \perp b.$

Reciproca 1

Daca:
 $d \perp \alpha, d \cap \alpha = \{O\}$
 $a \subset \alpha, O \in a$
 $b \subset \alpha, a \cap b = \{P\}$
 $M \in d, MP \perp d,$
 atunci:
 $a \perp b.$

Reciproca 2

Daca:
 $d \perp a, d \cap \alpha = \{O\}$
 $a, b \subset \alpha$
 $a \perp b, a \cap b = \{P\}$
 $M \in d, MP \perp b,$
 atunci:
 $d \perp \alpha.$

T3p:

$a, b \subset \alpha$
 $d \perp \alpha$
 $a \perp b,$
 atunci
 $c \perp b$

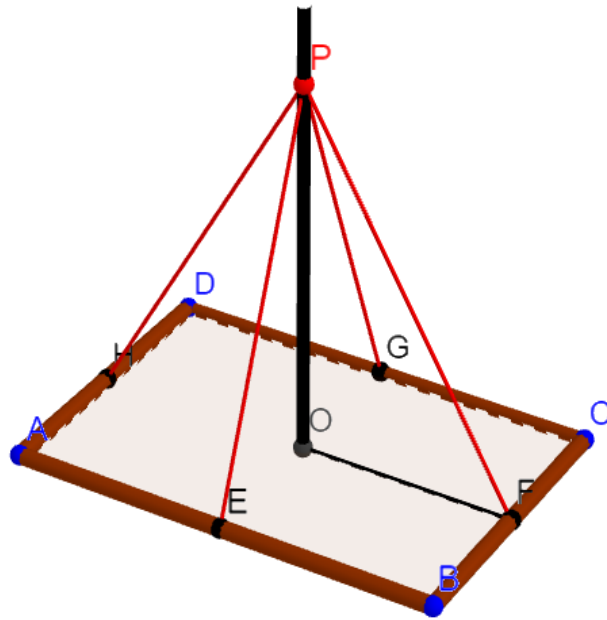
R1T3p:

$a, b \subset \alpha$
 $d \perp \alpha$
 $c \perp b,$
 atunci
 $a \perp b$

R2T3p:

$a, b \subset \alpha$
 $d \perp a$
 $a \perp b$
 $c \perp b,$
 atunci
 $d \perp \alpha$

2. Exemplu de problema cu teorema directa

În desenul alăturat este reprezentat, schematic, un stalp al unei turbine eoliene și o bordură de beton de forma dreptunghiulară ABCD de care trebuie să-l ancorăm. Stalpul este amplasat perpendicular pe sol, în centrul O al dreptunghiului și trebuie ancorat de la o înălțime de 10 metri de toate laturile bordurii. Dacă $AB=12\text{m}$ și $BC=8\text{m}$, să se afle lungimea minimă a cablurilor de ancorare și punctele de unde trebuie prinse acestea de beton.

Soluție:

Ducem $OF \perp BC$, $F \in (BC)$.

OF este linie mijlocie în $\triangle ABC$, deci $OF = \frac{AB}{2} = 6\text{m}$.

$PO \perp (ABC)$

$OP \perp BC$

$OP, BC \subset (ABC)$,

deci $PF \perp BC$

Din $\triangle POF$, cu teorema lui Pitagora, reiese că $PF=8\text{m}$.

T3p:

$a, b \subset \alpha$

$d \perp \alpha$

$a \perp b$,

atunci

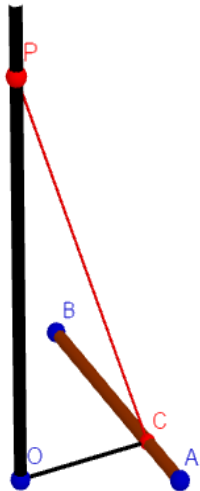
$c \perp b$

- ☒ Arata enunt
- ☒ Arata solutia
- ☒ Arata teorema
- ☒ Arata tema

Tema:

- a) Aceeași problemă când stalpul este situat pe mijlocul laturii AD
- b) Aceeași problemă în cazul în care considerăm stalpul un schelet metalic în forma unei prisme patrulateră regulate cu baza un pătrat de latură $l=1\text{m}$.

3. Un exemplu de problema cu prima reciproca

Stalpul PO este situat perpendicular pe planul pamantului si este ancorat de o bordura de beton prin intermediul cablului de lungime minima PC. Cunoscand $PO=12\text{m}$, $PC=13\text{m}$, sa se afle distanta de la baza stalpului la bordura.

Solutie:

Deoarece cablul PC are lungime minima, inseamna ca $PC \perp AB$.

Aplicam prima reciproca a T3p.

$PO \perp (AOB)$

$PC \perp AB$

$OC, AB \subset (OAB)$

$\Rightarrow OC \perp AB$.

Asadar distanta cautata este OC.

Din $\triangle POC$, cu teorema lui Pitagora, reiese ca $OC=5\text{m}$.

- ☒ Arata cerinta
- ☒ Arata solutia
- ☒ Arata reciproca

R1T3p:

$a, b \subset \alpha$

$d \perp \alpha$

$c \perp b$,

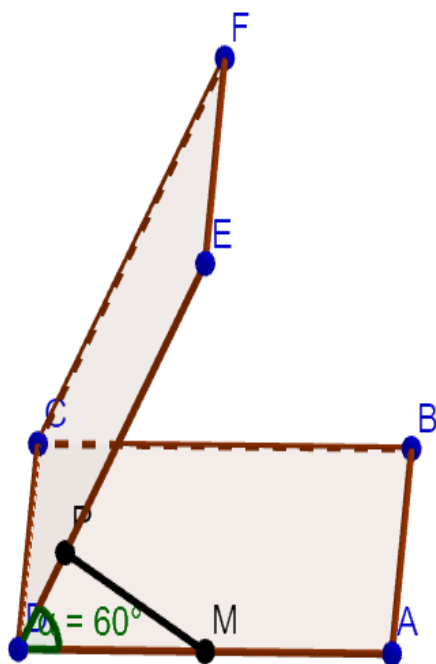
atunci

$a \perp b$

4. Un exemplu de problema cu a doua reciproca

Sa se gaseasca lungimea minima a tijei MP de sustinere a capotei, atunci cand aceasta este deschisa la un unghi de 60, M mijlocul AD si $AD=80$ cm.

Reprezentam planul capotei si planul motorului prin doua dreptunghiuri cu o latura comuna si $AD=80$ cm ca in imaginea alaturata. Unghiul format de capota cu planul motorului este unghiul plan $\angle PDM=60^\circ$, corespunzator unghiului diedrului format.

Trebuie sa gasim lungimea celui mai scurt segment MP cu $P \in (DCF)$, M -mijlocul AD

Ducem $MP \perp DE$ si aratam, folosind R2T3p ca $MP \perp (DCF)$.

$MP \perp DE$

$PD \perp DC$

$DM \perp DC$

$DE, DC \subset (DEF)$.

Asadar, rezulta ca $MP \perp (DEF)$.

Lungimea tijei MP se afla din $\triangle MPD$ dreptunghic.

R2T3p:

$a, b \subset \alpha$

$d \perp a$

$a \perp b$

$c \perp b$,

atunci

$d \perp \alpha$

☒ Arata reciproca

☒ Arata tema

Tema:

Aceeasi problema cand unghiul dintre capota si planul motorului este de 75° .